

Njemački zdravstveni sistem
Putokaz za migrantice i migrante

Zdravlje – ruka u ruci

Impressum

Das deutsche Gesundheitssystem
Ein Wegweiser für Migrantinnen und Migranten
Gesundheit Hand in Hand

Herausgeber:
BKK Bundesverband
Kronprinzenstraße 6, 45128 Essen
Internet: www.bkk.de

Konzeption, Inhalt und Erstellung:
Ethno-Medizinisches Zentrum e.V. (EMZ)
Königstr. 6, 30175 Hannover
E-Mail: ethno@onlinehome.de
Internet: www.bkk-promig.de

Koordination: Ramazan Salman und Björn Menkhaus (EMZ)
Redaktion: Ramazan Salman, Björn Menkhaus, Stephanie Knostmann
Lektorat: Stephanie Knostmann
Übersetzung: Dolmetscherdienst - Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.
Gestaltung & Satz: Taner Yüksel (www.designt.de)
Fotographie: Mike Brockschmidt (www.mike-brockschmidt.de)
Druck: Horstmann-Druck (www.horstmandruck.de)

Das Ethno-Medizinische Zentrum e.V. wird durch das Niedersächsische Ministerium für Soziales, Frauen, Familie und Gesundheit sowie durch die Stadt und Region Hannover institutionell gefördert.

Wenn in diesem Wegweiser Personengruppen benannt sind, wird im folgenden die männliche Schreibweise verwendet. Es sind aber weibliche und männliche Personen gleichermaßen gemeint. Dies geschieht aus Gründen des besseren Leseflusses und ist nicht als diskriminierend zu verstehen.

Alle Rechte vorbehalten. Das Werk ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung in anderen als den gesetzlich zugelassenen Fällen bedarf deshalb der vorherigen schriftlichen Genehmigung des Herausgebers.

„BKK“ und das BKK Logo sind registrierte Schutzmarken des BKK Bundesverbandes.

Stand: August 2005

Pozdravna riječ

„Zdravlje ruka u ruci“ – osnovna misao „Putokaza kroz Njemački zdravstveni sistem“ je ozbiljno zamišljen. Nitko u Njemačkoj neće biti ostavljen sam, ako se razboli i ako mu je pomoć potrebna. U tom smislu ta brošura daje migratkinjama i migrantima važna obavještenja kako bi se brzo u Njemačkim medicinskim službama orijentisali i našli prave puteve do odgovornih lica.

„Zdravlje ruka u ruci“ - to znači također, da se vlastita odgovornost i solidarna pomoć u slučaju bolesti međusobno dopunjavaju. Vlastita odgovornost znači preuzimanje odgovornosti za svoje zdravlje, koliko je to moguće. Zdrav i svjestan način življenja, blagovremena zdravstvena preventiva, aktivno učestvovanje na bolesničkom liječenju i rehabilitacija služi tome, da se nastup bolesti i smjetnji izbjegne, ili da se odgodi i njene posljedice da se prevaziđu. Takođe u tom smislu pokazuje ova brošura pravac prema zdravstvenim institucijama, koji ovdje mogu pomoći i dati određene savjete.

U nadi, da se sve nove sugrađanke i sugrađani u Njemačkoj što prije osjećaju kao kod kuće, želim Vama dobar start u budućnost.

Ulla Schmidt

Savezni ministar za zdravlje i socijalnu sigurnost

Pozdravna riječ

Zdravstveni putokaz "Zdravlje- ruka u ruci / njemački zdravstveni sistem", izdat je od saveznog udruženja poduzetničkih zdravstvenih osiguranja I Etno-medicinskog centra Hannover e.V., izdato je trenutno drugom izdanju i napisanom na devet jezika. Ova brošura olaksava migrantkinjama i migrantima bolje snalazenje u njemačkom zdravstvenom sistemu i time da ovaj sistem bolje koriste za svoje potrebe.

Samosvjesno i efektivno korištenje zdravstvenih ponuda od strane migrantkinja i migranata, se može samo tada razviti, kada im se osnove ovog sistema na razuman način prenesu. Ovo su pretpostavke za jedan ravnopravan dijalog između ponude i korisnika, u korist prava pacijenata.

Kroz projekat "Sa migrantima, za migrante", u čijem okviru je i nastao ovaj zdravstveni putokaz, je ostvaren dio načela vezanih za budućnost i participaciju u unapređivanju zdravlja za migrantkinje i migrante. Školovanjem ljudi sa migracionom pozadinom i njihovim posredovanjem u ulozi medijatora se jačaju potencijali ovih ljudi. U suradnji sa njemačkim institucijama će se razviti i daljni izvori kvalifikacija.

Zdravstveni putokaz je jedan važan korak na putu za bolju participaciju migrantkinja i migranata na polju zdravstva. Poželjela bih da ova brošura bude vrlo rasprostranjena i time dobije na velikoj djelotvornosti.

Marieluise Beck

Badležna službenica pri Saveznoj vladi za migraciju, izbjeglice i integraciju

Sadržaj

Nama je stalo do Vašegzdravlja!	6
Poduzetničko zdravstveno osiguranje BKK Vas informira...	7
1. Zdravstveno osiguranje	8
• Obvezno zdravstveno osiguranje • Tko je obvezno zdravstveno osiguran? • Slobodno biranje osiguranja • Usluge obveznog zdravstvenog osiguranja • Nadoplate i samodoprinos • Oslobođenje od nadoplate • Privatno zdravstveno osiguranje • Davanja po Zakonu za potražioce azila • Davanja po Saveznom zakonu o socijalnim pitanjima SGB XII (socijalna pomoć)	
2. Kod liječnika	18
• Koji bi mi liječnik odgovarao? • Pripreme pred odlazak ljekaru • Šta biste morali ponijeti kod liječnika • Razgovor sa liječnikom • Obaveza šutnje • Liječnik Vas mora informirati o tome: • Redovni preventivni pregledi • Cijepljenje	
3. U ljekarni	24
4. Kod zubara	26
• Prevencija i "bonus knjižica" • Vještačke zube • Plan liječenja i troškova • Samodoprinosi • Privatna zdravstvena osiguranja • Popravak zuba u inostranstvu?	
5. U bolnici	30
• Izbor odgovarajuće bolnice • Lječnička odredba: Uputa u bolnicu • Ugovor sa bolnicom • Što je potrebno za boravak u bolnici? • Anamneza • Redovni pregledi • Informacije prije operacije i dužnosti liječnika • Svakodnevica u bolnici • Otpust iz bolnice	
6. Javna zdravstvena služba	39
7. Što učiniti u hitnom slučaju?	41
Adrese za dalje informacije	43
„Ruka u ruci“ za Vaše zdravlje	48
Bilješke	49

Nama je stalo do Vašeg zdravlja!

Njemački zdravstveni sistem se i danas ubraja među najbolje na svijetu - ali ne i u najjednostavnije. Ne samo za ljude koji su tek došli u Njemačku ili koji ovdje nisu tako dugo, teško je shvatiti kako ovaj sistem funkcionira. Teško za odgovoriti je i pitanje, da li i kako se možete zdravstveno osigurati. Ili se pitate kome se možete obratiti, kada se Vi ili član Vaše obitelji razboli. Da li da idete prvo ljekar u ili direktno u bolnicu? Ako idete ljekar u, kojem zapravo trebate ići?

Odgovore na ova i slična pitanja daje Vam ovaj Putokaz kroz njemački zdravstveni sistem, koji Savezno udruženje Poduzetničkih zdravstvenih osiguranja (BKK) izdaje u suradnji sa Etno-medicinskim centrom e.V. i koji je preveden na više jezika. Iako vam možda ne možemo opširno objasniti sve pojedinosti, ipak Vam ovaj Putokaz daje opširnu pomoć pri orijentiranju. Na kraju ove knjige mozete pronaći adrese službi, institucija, saveza i društava, koji Vam mogu pomoći ukoliko iz Putokaza niste mogli da saznate odgovore na detaljna pitanja.

Ovaj Putokaz je dio inicijative od BKK, koja se zove "Više zdravlja za sve", a u čijem okviru se sprovode mjere, koje bi doprinijele aktivnom poboljšanju zdravlja. Ove mjere bi trebale posebno pomoći ljudima, kojima je potrebno posebno unapređivanje, jer su možda posebno zdravstveno ugroženi ili do sada nisu dovoljno koristili preventivne mjere za očuvanje zdravlja.

Bilo bi nam drago, ukoliko bi ovim Putokazom uspjeli, da "Ruka u ruci" i svi zajedno doprinesemo očuvanju i poboljšanju Vašeg zdravlja.

Poduzetničko zdravstveno osiguranje BKK Vas informira...

... o zdravlju i o integraciji u Njemačkoj.

Poduzetničko zdravstveno osiguranje (BKK) je na trećem mjestu po veličini, a također i najstarije zdravstveno osiguranje u Njemačkoj. U ranom 19. stoljeću su radnici i poduzetnici skupa poduzeli inicijativu i osnovali prvo zdravstveno osiguranje, na principu solidarnosti za svoje suradnike i njihove obitelji. Ovo je bio početak BKK. Postali su primjer za cjelokupno obvezno zdravstveno osiguranje (GKV), u Njemačkoj.

Sve do sredine devedesetih godina u dvadesetom stoljeću je postojala tradicionalna veza između pojedinih osiguranja BKKi poduzeća kojemu pripadaju. Uvođenjem konkurencije kod osiguranja se iz toga do danas razvilo preko 200 samostalnih i svakome pristupnih poduzetničkih zdravstvenih osiguranja. 2005. godini su bili 14 mio. ljudi zdravstveno osigurani kod BKK. Pored raznih mjera u individualnoj zdravstvenoj prevenciji, se BKK tradicionalno posebno angažuje u firmama za zdravstveno unapređivanje i tako se, skupa sa poduzetnicima i radnicima, brine o zdravijim radnim i životnim uslovima.

Poduzetno zdravstveno osiguranje i u budućće će iskoristiti sve svoje mogućnosti za kvalitetnije zdravstvene usluge za sve.

Na to se možete osloniti.

1. Zdravstveno osiguranje

Obvezno zdravstveno osiguranje

Tko u Njemačkoj živi i radi, obavezno je zdravstveno osiguran. Devedeset posto stanovnika su zakonski zdravstveno osigurani i plaćaju određeni mjesečni samodoprinos zdravstvenom osiguranju. Visina mjesečnog samodoprinoso ovisi o visini mjesečnog dohotka. Jedan dio plaćate Vi, a drugi dio plaća Vaš poslodavac. Ako se razbolite ili imate nesreću i trebate na pregled kod liječnika ili u bolnicu, Vae zakonsko zdravstveno osiguranje snosi troškove pregleda – osim udjela koji ste zakonski dužni nadoplatiti. To znači da u Njemačkoj osigurane osobe zbog bolesti ne mogu doći u tešku financijsku situaciju. Zdravstveno osiguranje ne plaća samo preglede, nego i lijekove koje Vam liječnik prepíše. Ako zbog bolesti ne možete raditi, poslodavac plaća Vaše bolovanje šest tjedana. Nakon toga primete jedno određeno vrijeme prihod od zdravstvenog osiguranja. Obvezno zdravstveno osiguranje, Vas dakle osigurava i u slučaju bolesti. Troškove pregleda kod liječnika, koji liječi na prirodnoj bazi, zdravstveno osiguranje ne preuzima.

Zdravstvena osiguranja su s vremenom na vrijeme, na izradi novih koncepcija vezanih za pružanje svojih usluga. Odredbe o pomoći, doprinosima, bolesničkim uputama drugim liječnicima, se isto mogu mijenjati. Zdravstveno osiguranje, kod kojeg ste osigurani, Vas može informirati o aktualnom stanju. Posebna pravila vrijede u slučaju oboljenja vezanih za radno mjesto ili nesreće, koje se mogu desiti na poslu.

Za sve koji su zaposleni postoje određena pravila. Ako je zbog dugotrajnijeg oboljenja Vaše radno mjesto u opasnosti, onda mogu i druge ustanove preuzeti neophodne mjere pružanja pomoći.

U zakonski-obaveznom zdravstvenom osiguranju vlada princip solidarnosti. Visina samodoprinosi ovisi samo o visini plate, a neovisno od toga ima li neko familiju, da li je muškog ili ženskog spola, da li je osoba starija ili često bolesna. Znači da osobe, koje više zarađuju, više i uplaćuju u zdravstveno osiguranje nego osobe, koje manje zarađuju. U ovom sistemu mladi plaćaju za starije, samci za familije i zdravi za bolesne. Ali ipak svi imaju ista prava na istu pomoć.

Tko je obvezno zdravstveno osiguran?

Ovdje se razlikuje između obveznog zdravstvenog i privatnog osiguranika. Obvezno zdravstveno osigurani su radnici i zaposlenici, školarci, nezaposlenici, studenti, umirovljenici, umjetnici i publicisti. Članovi jedne obitelji se mogu besplatno osigurati kod istog osiguranja, ako na primjer nemaju plaću ili samo malu plaću (tokom 2005. godini je ta granica bila po stvarnom stanju do 345 eura odnosno 400 eura mjesečne zarade). Djeca su samo do određene staresti osigurana, a to je ovisno i o školovanju. Djeca koja su invalidna, mogu biti bez ograničenja osigurana kod roditela, ukoliko se zbog svoje invalidnosti nisu u stanju sami za sebe brinuti.

Zaposlenici, kod kojih je godišnji brutodohodak veći od 46.800 Eura (stanje 2005), i privatnici, mogu se obvezno ili privatno zdravstveno osigurati. Šta je privatno osiguranje, saznati ćete detaljnije pod točkom «Privatna zdravstvena osiguranja».

Slobodno biranje osiguranja

Vi sami možete izabrati Vaše zdravstveno osiguranje. Bilo bi dobro, ako bi se Vaše osiguranje nalazilo u Vašem mjestu ili gdje ste zaposleni. Trebate obratiti pažnju na visinu mjesečnog doprinosa. Visina mjesečnog samodoprinosu ovisi o Vašoj plaći. Ako pronađete osiguranje s niskim mjesečnim doprinosima, možete uštediti novac. Trebate se također informirati o tome, šta Vam pojedino zdravstveno osiguranje pruža. Informacije možete dobiti kod "potrošačke centrale" ili u internetu. Najvažnije usluge kod svih zdravstvenih osiguranja su iste, ali postoje često posebne dodatne usluge. Sa zdravstvenom reformom 2004 uveden je i osigurački bonus: zdravstvena osiguranja mogu od tada nagraditi svoje osiguranike, ako se oni, na primjer, posebno brinu za svoje zdravlje, tj. koriste redovno preventivne preglede. Ukoliko se u slučaju bolesti prvo obrate kućnom liječniku, onda to Vaše zdravstveno osiguranje i novčano nagrađuje.

Svako osiguranje odlučuje samo o svom bonusnom sistemu. Možda ćete naći jedno zdravstveno osiguranje, koje će dati popust pri nadoplatama ili drugo, koje će savjesnim, zdravstveno orijentiranim osigurancima nuditi popust na mjesečni samodoprinosa.

Ako sa Vašim sadašnjim zdravstvenim osiguranjem niste zadovoljni, možete u roku od dva mjeseca dati otkaz i izabrati novo osiguranje. Uslov je u svari, da ste pri istom zdravstvenom osiguranju bili najmanje 18 mjeseci osigurani, osim ukoliko su oni povišili mjesečni samodoprinosa. U tom slučaju možete i prije isteka ovih 18 mjeseci, dva mjeseca nakon poskuljenja samodoprinosu, promijeniti zdravstveno osiguranje.

Usluge obveznog zdravstvenog osiguranj

Pri davanju svih usluga obveznog zdravstvenog osiguranja, je važno da su one dovoljne, svrhovite i ekonomski snošljive. To znači, da sve što preko toga prelazi zdravstveno osiguranje ne plaća. To jest, na primjer, kod umjetnih zuba ili kod plombiranja, posebne želje pacijenti moraju sami platiti (kao npr. zlatnu plombu). To isto vrijedi za preglede u bolnici. Obvezno zdravstveno osiguranje ne plaća ni smještaj u jednokrevetnu sobu, a ni liječenje od strane glavnog liječnika.

Usluge zakonski-obaveznog zdravstvenog osiguranja

- *liječnički pregledi*
- *prepisani lijekovi (isključene pilule protiv začeca i viagra)*
- *boravak u bolnici*
- *liječnički pregledi za vrijeme trudnoće i poroda, primalja, porodni prihodi*
- *pregledi za rano otkrivanje bolesti*
- *pregledi za rano otkrivanje bolesti kod djece (U1 do U9 i J1)*
- *cijepljenje (ali ne ukoliko to činite preventivno zbog putovanja u inozemstvo)*
- *preventivna stomatologija, i zubarski pregledi, samo djelomično umjetne zubi*
- *naknada plaće za vrijeme bolovanja (i za zaposlenike koji njeguju svoju bolesnu djecu)*
- *psihoterapija*
- *preventivna medicina i rehabilitacija, toplice*
- *za pojedine slučajeve putne troškovi/ bolesnički prijevoz*
- *kućna njega bolesnika, ako se kroz to može skratiti boravak u bolnici i ako članovi obitelji nisu u mogućnosti preuzeti njegu bolesnika*
- *po posebnim uvjetima jedna kućna pomoćnica, ako se bolesnik nalazi u bolnici na rehabilitaciji ili na preventivnom pregledu*
- *pomoćna sredstva liječenja (bolesnička gimnastika, govorne terapije, masaže)*
- *pomoćna sredstva (invalidska kolica, pomoćne sprave za sluh, ali ne naočale)*

Ako želite primati kvalitetnije usluge koje ne spadaju u Vaše obvezno zdravstveno osiguranje, možete naknadno napraviti dodatno privatno zdravstveno osiguranje. Privatno, dodatno zdravstveno osiguranje možete sklopiti i preko zakonsko-obveznih zdravstvenih osiguranja. Uvjeti za Vas su tada uglavnom povoljniji.

Puno zdravstvenih usluga je samo u Njemačkoj odobreno. Zdravstveno osiguranje preuzima jedan dio troškova od ambulantnih pregleda u evropskim državama. A ako se radi o stacionarnom liječenju u bolnici u inozemstvu, potrebno je prije liječenja nabaviti određenu potvrdu Vašeg osiguranja.

Nadoplate i samodoprinos

Pri korištenju mnogih usluga zakonski-obaveznog zdravstvenog osiguranja, osigurane punoljetne (od 18 godina) osobe moraju računati sa nadoplatama i jedan dio moraju sami platiti.

Trebate sačuvati sve račune o nadoplatama i skupljati ih zajedno sa potvrdama o plaćenim posjetama ljekara. Ukoliko Vi i Vaša obitelj pređete određenu novčanu granicu s nadoplatama, zdravstveno osiguranje Vam može vratiti dio te nadoplate. Ili ćete do kraja godine biti oslobođeni daljih nadoplata. Mnoga zdravstvena osiguranja nude besplatne knjižice za priznanice, u koje Vam mogu biti upisane sve nadoknade.

Nadoplate i samodoprinos

- **Lječnički pregledi:** Taksa od 10 Eura po kvartalu i ljekaru. Ko u jednom kvartalu dobije od ljekara pismenu uputu da ide drugom lječniku, ne mora ponovo platiti taksu. Ukoliko Vas lječnik uputi zubaru, kako biste liječili zub, onda ovo pravilo ne važi.
Takse nisu potrebne kod kontrolnih pregleda kod zubara, preventivnih pregleda ili cijepjenja.
- **Lijekovi i zavojna sredstva:** Nadopлата od 10 posto od cijene, najmanje 5 Eura, a najviše 10 Eura po lijeku – ali ne više od cijele cijene lijeka; Lijekove, koji nisu prepisani, plaćate sami. Izvan normalnog radnog vremena apoteke, moguće je, da po jednom lijeku trebate dodatno nadoplatiti 2,50 eura.
- **Lijekovi, kućna njega bolesnika:** Nadopлата od 10 posto cijene + 10 Eura po receptu
- **Pomoćna sredstva:** Nadopлата od 10 posto po pomoćnom sredstvu, a najmanje 5 Eura i najviše 10 Eura;
Kod pomoćnih sredstava koje trošite, nikada više od 10 Eura u mjesecu.
- **Bolničko liječenje:** 10 Eura na dan, najviše 28 dana u godini
- **Preventiva u odjelu bolnice i rehabilitacija:** 10 Eura po danu, kod dodatnog liječenja najviše 28 dana u godini
- **Banje za majke i očeve:** 10 Eura po danu
- **Zubno-tehnička sredstva:** Ukoliko redovno posjećujete zubara, onda ćete za regularni medicinski zahvat platiti samo jedan određeni iznos (više o tome u poglavlju “Kod zubara”).
20 procenata dobivate kao bonus, ukoliko možete dokazati redovne preglede zadnjih pet godina;
Daljnih 10 procenata dobivate prilikom dokaza o redovnim pregledima u zadnjih deset godina

Oslobođenje od nadoplate

Da nitko ne bi bio financijski ugrožen kroz nadoplate, postoje određene mogućnosti oslobođenja. Djeca i mladi (do 18. godina) su oslobođena svih nadoplata. Izuzeci: putni troškovi do liječnika, vlastiti doprinosi za umjetne zube i stomatološke zahvate.

Opšta novčana granica nadoplate iznosi 2% od godišnjeg brutodohotka. Ko je zbog teškog kroničnog oboljenja stalno na liječenju, može postaviti zahtjev kod svog osiguranja i tada je dužan da plaća nadoplatu samo u iznosu od 1 % godišnjeg dohodka. U porodicama se godišnji brutodohodak izračunava po zaradi svih članova, prijavljenih u jednom kućanstvu. To su bračni ili vanbračni partneri i njihova familijarno osigurana djeca. Da bi se familije financijski rasteretile, taj se ukupni brutodohodak umanjuje za sumu, koja se daje kao popust za sve familije.

Posebna pravila su donešena za osobe koje primaju pomoć po Saveznom zakonu o davanju socijalne pomoći po SGB XII, a to je pomoć za sigurnost u starosti, za osobe sa smanjenom radnom sposobnošću, kao i za osobe, koje primaju dodatnu pomoć za život, po zakonu o Saveznoj opskrbi zbrinjavanju (briga o žrtvama rata).

U svrhu oslobođenja plaćanja od nadoplata kod zubno-tehničkih sredstava vrijede posebni uslovi, o kojima se možete raspitati kod zdravstvenog osiguranja.

Privatno zdravstveno osiguranje

Osoba koja ispunjava posebne uslove (na primjer, kad je brutodohodak viši od 46.800 Eura godišnje, onaj ko je državni službenik ili samostalan djelatnik), može se privatno zdravstveno osigurati. Drugačije od zakonski-obaveznog

zdravstvenog osiguranja je to, da visina samodoprinosu u privatnom zdravstvenom osiguranju nije vezana za godišnja primanja. U privatnom zdravstvenom osiguranju su skla-panjem ugovora određene usluge koje možete koristiti. Visina samodoprinosu je ovisna od vrste usluga koje koris-tite, te od njihovog obima kao i od pola, starosti i zdravlja osiguranika. Tim ugovorom se mogu naznačiti i posebne usluge, kao na primjer umjetni zubi, liječenje od strane glav-nog ljekara, jednokrevetne sobe u bolnici, itd. U privatnom zdravstvenom osiguranju plaćaju starije i bolesne osobe više nego mlađe i zdrave osobe. Žene plaćaju više nego muškarci. Visina samodoprinosu u privatnom zdravstvenom osiguranju, se određuje prema riziku koje osiguranje pridjeli osiguraniku. Onaj ko je privatno zdravstveno osiguran, mora najprije sam snositi sve troškove, kao npr.: platiti ljekara, bolnicu i lijekove, a ti mu troškovi bivaju kasnije djelimično ili u cijelosti isplaćeni.

Davanja po Zakonu za potražioce azila

Potražioci azila, osobe koje su dužne da napuste zemlju ili osobe koje iz međunarodnih, političkih ili humanitar-nih razloga imaju status o «trpljenju,tj. Duldung » (de-facto-Flüchtling), se obično ne mogu zakonski-obavezno zdravstveno osigurati. Najranije nakon tri godine boravka mogu biti osigurani u zakonskom zdravstvenom osiguran-ju, osim ako je prije toga priznato azilsko pravo. Oni imaju pravo na pomoći po Zakonu za potražioce azila.To pravo vrijedi neograničeno kod akutnih oboljenja. U suprotnosti od zakonski-obavezno zdravstveno osiguranih osoba, oni imaju posebna ograničenja. To važi na primjer, kod zu-barskog liječenja, naročito za umjetne zube i zubno-tehničko i kirurško liječenje. Pravo postoji samo kod akutnog liječenja ili oboljenja. Vještačke zube se dobivaju samo onda, ukoliko su oni neodgodivi ili ako bi bez liječničke pomoći došlo do

posljedica, tj. posljedice već postoje. Ograničenja postoje također kod kroničnih bolesti. Ovdje pomoć obuhvata samo ono, što je za osiguravanje zdravlja potrebno. To pravo postoji, samo ukoliko bi bez liječenja došlo do pogoršavanja zdravlja, drugih bolesti ili ako prijetite trajne posljedice. Ako sumnjate, što Vam jedno liječenje nije odobreno, obratite se savjetnom uredu za pacijente ili organizacijama za uzajamnu pomoć. Te ustanove Vam mogu pomoći da riješite nastalu situaciju.

Davanja po Zakonu za potražioce azila na koje Vi imate pravo:

- **preventivni pregledi** tokom trudnoće, pomoći za porod i nakon poroda
- **medicinski preventivni pregledi** kao u zakonski-obaveznom zdravstvenom osiguranju: dječiji pregledi U1 do J1, ginekološki preventivni pregledi, godišnje preventivne mjere otkrivanja raka za žene od 20 i muškarce od 45 godine života te opći zdravstveni pregledi za sve osobe od 35 god. (svake dvije godine)
- **polugodišnje preventivne stomatološke preglede** za djecu i mlade ispod 18 god., a zatim i godišnji preventivni pregledi
- **dječije cijepljenje**, tetanus-, difterija-, poliovakcina za odrasle, po osobnom riziku i druge vakcine (mislite i na zdravstvenu situaciju u Vašoj domovini)

Da biste mogli koristiti usluge po Zakonu za potražioce azila, morate ljekaru donijeti bolesničku potvrdu. Nju dobijate u uredu za socialnu pomoć ili u službi gdje predajete zahtjev za ostalu pomoć. Ona vrijedi samo za jedan kvartal.

Kao nosilac pomoći po Zakonu o davanjima potražiocima azila ste oslobođeni vlastitog udjela pri nadoplati za posjetu kod ljekara, pri nadoplati boravka u bolnici kao i nadoplati za lijekove ili pomoćnih sredstava potrebnih za liječenje.

Od ovih nadoplata Vas oslobađa služba, kod koje ste prijavljeni ili zdravstveno osiguranje kod kojeg ste osigurani.

Davanja po Saveznom zakonu o socijalnim pitanjima SGB XII (socijalna pomoć)

Za migrante, kojima je prebivalište legalno, a koji ne primaju usluge davanja po Zakonu za potražioce azila i koji nisu privatno ni zakonsko-obavezno zdravstveno osigurani, su namjenjena davanja po Saveznom zakonu o socijalnim pitanjima po SGB XII. Ako primete više od mjesec dana socialnu pomoć, onda ćete biti zakonski-obavezno zdravstveno osigurani. Ured za socialnu pomoć će od Vas zahtjevati, da izaberete jedno zakonsko-obavezno zdravstveno osiguranje, i prijavit će Vas tamo. Ako prijava u zakonski-obavezno zdravstveno osiguranje ne dolazi u obzir, onda se mora podnijeti zahtjev kod zaduženog ureda za socialnu pomoć, da bi se dobila potvrda za liječenje i odobrenje za određene troškove. Pravo na to ima onaj, ko ima matrijalnih poteškoća (nema dovoljno prihoda, nema zdravstveno osiguranje) i kod koga su medicinske potrebe za liječenje neodgodive. Važno je, da uredu za socialnu pomoć priložite potrebnu i odgovarajuću dokumentaciju.

2. Kod liječnika

Koji bi mi liječnik odgovarao?

Svejedno je, jeste li privatno ili zakonski-obavezno zdravstveno osigurani, u Njemačkoj možete sami izabrati liječnika. Zakonski-obavezno zdravstveno osigurane osobe mogu izabrati ljekare koji su pod ugovorom sa osiguranjima, a to su skoro svi ljekari.

Ovdje razlikujemo između kućnih ljekara i specijalista. Kućni ljekari su ljekari opšte prakse, dječiji ljekari a neki su i internisti. Po mogućnosti bi trebali uvijek otići kod istog kućnog ljekara, jer Vas on najbolje poznaje, a time i Vaše zdravstveno stanje. On je taj, koji Vas po potrebi upućuje specijalisti. Specijalisti su ljekari - stručnjaci na jednom polju, a to su na primjer ljekari za ženske bolesti (ginekolozi) ili ljekari za uho, grlo, nos. Ukoliko obolite, možete i sami otići odmah specijalistu, ali ćete onda morat platiti i dodatno naknadu za posjetu toj ordinaciji. Neka zdravstvena osiguranja nagrađuju svoje osigurane osobe, ako potraže najprije kućnog ljekara.

Prije nego što se odlučite za jednog ljekara, razmislite u miru šta Vam je važno. Možda želite radije kod ljekarke nego kod ljekara. Možda mjesto, gdje se ordinacija nalazi, igra jednu veliku ulogu, zato jer ste ovisni o gradskom prevozu. Također se isplati uporediti radno vrijeme različitih ljekara. Isto tako se možete raspitati, da li je ordinacija često puna i da li se često mora dugo čekati.

Dobar ljekar bi Vas trebao tačno saslušati i sve razumljivo objasniti; sta on radi i zašto određeno liječenje preporučuje. On surađuje s drugim liječnicima, to jest upućuje Vas po potrebi specijalistu.

Ako niste zadovoljni s Vašim ljekarom ili nemate povjerenja u njega, onda možete jednostavno otići drugom ljekaru. Ali to nemojte često raditi. Jer svaki ljekar Vas mora opet prvo upoznati, a i Vi njega. Takođe se prilikom stalnog mijenjanja može desiti da se neki pregledi dvostruko urade, a isti mogu biti kao na primjer rentgen, rizični za zdravlje.

Pripreme pred odlazak ljekaru

Prije nego što odete ljekaru potrebno je da se pripremite za ljekarski pregled. Vi možete sebe tačno posmatrati i napisati Vaše poteškoće ili bolove. Napišite isto tako, koje lijekove trenutno koristite i da li ste u posljednje vrijeme bili kod drugoga ljekara. Vi možete sebi takođe napisati pitanja, koja mislite postaviti ljekaru. Ako ne znate dobro njemački jezik, bitno je da povedete nekoga kao tumača. Zdravstveno osiguranje ne mora snositi troškove za tumačenje kod ljekara. Vi možete povesti rodbinu ili prijatelje kod ljekara, koji bolje razumiju njemački jezik. U mnogim gradovima postoji jedan registar, gdje su navedeni svi ljekari sa poznavanjem stranih jezika ili kod kojih osoblje ordinacije govori više jezika.

Najbolje je putem telefona napraviti unaprijed termin za Vaš pregled. Tako možete izbjeći dugog čekanja. Ako trebate termin, zato što ste akutno bolesni i zato što Vam nije dobro, recite to odmah u telefonskom razgovoru, jer će te tako dobiti brže termin. Naravno možete otići i bez termina, u toku radnog vremena ordinacije, ali onda trebate računati na duže čekanje.

Ukoliko Vam je skroz loše ili ste jako slabi i ne možete zbog toga ići kućnom ljekaru, onda će on doći kod Vas. Koristite tu mogućnost kućnog liječenja samo po potrebi.

Šta biste morali ponijeti kod ljeknika

Obavezno ponesite Vašu magnetsku zdravstvenu karticu ili Vašu bolesničku potvrdu kod ljekara. Također ponesite spisak lijekova koje koristite. Možda Vam ljekar zatraži i knjižicu sa vakcinacijama, knjižicu alergija ili slike rentgena, ako ste u zadnje vrijeme bili na rentgenu. Prilikom posjete kućnom ljekaru, biste trebali ponijeti i nešto novca. Posjeta ljekaru košta po kvartalu 10 Eura. Tu takozvanu taksu trebate platiti direktno u ordinaciji. Ukoliko u ovom vremenskom periodu trebate posjetiti i drugog ljekara ili specijalistu, tražite da Vam izdaju jednu uputnicu. Tu uputnicu trebate ponijeti sa sobom kada idete tom ljekaru, jer inače morate ponovno platiti 10 Eura.

Razgovor sa ljeknikom

Objasnite ljekniku u miru, zašto ste došli i koje poteškoće i bolove imate. Pazite na to, da on razumije šta Vi govorite, te da Vi razumijete, šta on govori. Uvijek priupitajte, ukoliko niste nešto razumjeli.

Budite iskreni prema Vašem ljekaru i nemojte mu ništa zatajiti, npr. ako puno pušite ili ako pijete alkohol. Nemojte uljepšavati Vaš način ishrane ili Vaše sportske aktivnosti.

Liječnik Vas mora informirati o tome:

- *Koju bolest Vi vjerojatno imate*
- *Koje liječenje on preporučuje*
- *Kako to liječenje djeluje, koliko dugo traje, koji rizici postoje i da li je popraćeno bolovima*
- *Smiruje li liječenje samo bolove ili liječi bolest*
- *Postoje li mogućnosti druge vrste liječenja*

Ukoliko imate sumnje u lijekove ili u liječenje, koje Vam je liječnik predložio, razgovarajte sa njim o tome. Ako Vam liječnik propiše lijekove, onda je bitno, da ih koristite i to tačno tako kako Vam je ljekar to preporučio! Ako se nakon korištenja lijekova osjećate lošije ili osjetite kontradikcije, morate za svaki slučaj popričati s Vašim liječnikom o tome. Ako prestanete samovoljno piti lijekove i odete ponovo kod liječnika zato što Vam se stanje nije popravilo, recite mu otvoreno, da lijekove niste uzimali. Liječnik inače to ne može znati i za Vaše daljno liječenje bi mogao izvući pogrešan zaključak. On bi tada mogao misliti, da je lijek bio preslab i mogao bi Vam propisati nešto jače!

Obaveza šutnje

Liječnici i osoblje jedne ordinacije ne smiju drugima pričati ili izjaviti bilo što o Vama, Vašem zdravlju ili o Vašoj obitelji. To znači, da liječniku možete otvoreno reći, koje okolnosti bi mogle uticati na Vaše zdravlje. Bez Vaše izričite saglasnosti, liječnik ne smije ni Vašem (bračnom) partneru, ni bilo kome drugome iz Vaše obitelji dati bilo kakve informacije.

Redovni preventivni pregledi

Da bi se mogla bolest na vrijeme otkriti i liječiti, postoji u SR Njemačkoj mogućnost korištenja redovitih preventivnih pregleda. Ti su plaćeni od zdravstvenog osiguranja. Za dobrobit Vašeg zdravlja, udite savjesni i koristite te preglede!

Redovni preventivni pregledi

- ***Godišnje ginekološke mjere otkrivanja raka***
za žene od 20 god (trbuha).
- ***Godišnji ginekološki pregledi grudi***
za žene od 30 god.
- ***Preventivni pregledi raka crijeva***
za žene i muškarce od 50 god.
- ***Preventivni pregledi raka***
za muškarce od 45 god (kod urologa, interniste ili kućnog liječnika).
- ***Opći pregled***
za žene i muškarce od 35 god (Prevenција različitih bolesti i rizika), svake dvije godine.

Cijepljenje

Zarazne bolesti (infekcije) i danas nisu beznačajne. Još uvijek oboli godišnje tisuće ljudi s opasnim zaraznim bolestima. Zato je vrlo bitno koristiti mogućnost preventivnih pregleda. Cijepljenje Vas štiti od puno zaraznih bolesti i s njima spojenih zdravstvenih rizika.

Djeca se skoro uvijek u okviru dječijih pregleda cijepe, to znači, da je većina djece u Njemačkoj protiv najbitnijih bolesti cijepljena. Odrasle osobe često zapuste cijepjenje. Ako ne živite još tako dugo u SR Njemačkoj, onda se informirajte kod liječnika o potrebnim cijepjenju! Ne zaboravite, da je dječije cijepjenje i u odraslim godinama potrebno redovno obnavljati. Tu su bitna cijepljena protiv tetanusa, difterije i dječije paralize. Cijepjenje možete kod kućnog liječnika obaviti. Troškove često snosi Vaše zdravstveno osiguranje. U to nisu uključena cijepjenja za putovanje, kao na primjer za daljna putovanja u inozemstvo.

Sva cijepjenja su upisana u iskaznici cijepjenja, koju morate na svako cijepjenje ponijeti. Ako još nemate iskaznicu za cijepjenje upitajte Vašeg kućnog liječnika.

3. U ljekarni

Lijekove i zavojna sredstva u Njemačkoj normalno samo možete dobiti u ljekarni. Ljekarne imaju jedno veliko crveno A iznad vrata.

Tu možete dobiti nepropisane lijekove kao i propisane lijekove. Nepropisani lijekovi su na primjer sprej za nos, tablete protiv mučnine na putovanju ili lijekovi protiv glavobolje. Takve lijekove možete kupiti bez liječničkog recepta u ljekarni. Za prepisane lijekove Vam liječnik mora propisati recept, koji ćete predati u ljekarni. Tada će te dobiti odgovarajući lijek. Zdravstveno osiguranje samo snosi troškove za lijekove, koji je liječnik propisao. Ako ste Vi obvezno zdravstveno osigurani, ljekarna troškove direktno obračunava sa Vašim zdravstvenim osiguranjem. Vi samo plaćate određenu dodatnu uplatu. Ako je lijek ili ako su zavojna sredstva jeftinija od određene dodatne uplate, platit ćete normalno jetiniju cijenu. Privatno osigurane osobe moraju najprije snositi sami trošak, koji kasnije obračunavaju sa svojim osiguranjem. Ukoliko potražite ljekarnu van redovnog radnog vremena, kako biste kupili lijek ili zavojno sredstvo, morat ćete platiti 2,50 eura, za takozvanu taksu u hitnom slučaju.

Može se desiti, da ljekar potrebne lijekove nema u skladištu i da ih mora tek naručiti. Većinom je taj lijek sutradan u ljekarni. Ako uzimate jedan lijek redovito, bolje je uzeti novi recept dok pakovanje nije prazno.

Neke lijekove, kao na primjer masti, se prave u ljekarnoj. Ali većina se proizvodi u velikim farmaceutskim poduzećima.

Pored lijekova i zavojnih sredstva nude ljekarne različite proizvode. Od dopunske ishrane do spreja za komarce, od kozmetike za alergičare do bonbona protiv kašlja.

Ljekarne su obično radnim danima u tjednu, od 9 do 18 sati otvorene. Neke ljekarne su srijedom poslijepodne zatvorene. Noću i preko vikenda uvijek jedna od ljekarne dežura. Koja ljekarna tada radi, piše u lokalnim novinama, kao i na vratima Vaše ljekarne.

4. Kod zubara

Neki ljudi se strašno boje posjeta zubaru, mada se i taj strah da spriječiti. Veći broj zubara je pažljiv i trude se, da svom pacijentu nanesu što manje bola. Ako nađete zubara u kojeg imate povjerenja, popravak zuba nije uznemiravajući.

Ako niste zadovoljni sa zubarom, porazgovarajte sa članovima obitelji, prijateljima i poznanicama. Možda Vam oni mogu preporučiti drugog zubara! Ako ne možete spriječiti bol, možda Vas tješi pomisao, da nepopravljeni zubi stvaraju još jaču bol. Upravo u tim momentima isplati se biti strpljiv na pola sata ili sat vremena.

Prevenција i "bonus knjižica"

Naravno ne trebate posjećivati zubara samo kada patite od bolova ili imate akutne probleme sa zubima. U Njemačkoj svako obvezno zdravstveno osiguranje nagrađuje osiguranike ako njeguju zube i redovno idu na preventivne preglede. Svaki preventivni pregled zubar uvodi u jednu nagradnu knjižicu. Bonus knjižicu Vam izdaje zubar. Čuvajte je kao svoju magnetsku karticu za osiguranike i priložite je kod svake posjete zubaru. Ako uz pomoć bonus knjižice možete dokazati, da ste godišnje najmanje jednom posjetili zubara, osiguranje poslije možda snosi troškove vještačkih zubi.

Obvezno zdravstveno osiguranje snosi troškove preventivnih pregleda. Također snose troškove za održavanje zubi kao i za vađenje zubi. To znači, da se i snose troškovi za plombiranje

zubi. Međutim to samo važi za sve medicinsko potrebne poduhvate. Kod plombiranja zuba, osiguranje preuzima troškove za upotrebljeni materijal kao što je amalgam ili posebni sintetički materijal. Ako želite punjenje zuba sa skupim materijalom, npr. sa zlatom, sami snosite dodatne troškove. Isto vrijedi i za vještačke zube.

Vještačke zube

U niz vještačkih zubi broje se „krune“ kao i “treći zubi”; tj. proteze i mostovi. U normalnom slučaju zdravstveno osiguranje snosi samo jedan čvrsti iznos za nužnu potrebu vještačkih zubi. Visina ovog čvrstog iznosa se izračunava po nužnosti osnovne obskrbe. Ova nužna obskrba se odnosi na usluge medicinko i zubno-tehničko neizbježnih mjera. To znači da za jedan određeni zahvat plaćaju uvijek isti iznos. Ukoliko želite neki drugi, skuplji zahvat, nego je to medicinsko nužno, pored dotiranja osiguranja, morate sami da nadoplatite ostatak troškova. Ukoliko ste u zadnjih pet godina Vaše zube dobro negovali i ako ste išli jednom godišnje na preventivne preglede zubaru (bonusna knjižica!), onda osiguranje dotira 20 % više. Ukoliko niste napunili 18 godina, onda ovo pravilo važi, ako ste dva puta godišnje išli u posjet zubaru. Ako ste zadnjih deset godina besprijekorno vodili Vašu bonusnu knjižicu, onda Vam se ta dotacija od osiguranja povisuje za još 10 %.

Prije popravka zubi, Vam zubar odredi plan liječenja i troškova. Prije tretmana, zdravstveno osiguranje mora odobriti taj plan. Ovaj plan troškova funkcionira po istom principu kao i predačun troškova za popravak automobila. Bez dogovora sa Vama i Vašim zdravstvenim osiguranjem, zubar ne smije puno odstupiti od predviđenog predračuna.

Plan liječenja i troškova

Zubari često preporučuju svojim pacijentima zahvate, čije troškove ne snose zakonski-obavezna zdravstvena osiguranja. U tom slučaju se radi o luksuzu, čije troškove snosite sami. Ako niste sigurni, pitajte zubara konkretno, koje usluge plaća zdravstveno osiguranje a koje ne. Ne potpisujte ugovore, koje ne razumijete u potpunosti. Inače Vam prijete skupe posljedice. Vi možete sa zubarom dogovoriti usluge koje biste plaćali sami ili putem dodatnog privatnog osiguranja. Vaše zdravstveno osiguranje će Vam u tom slučaju rado dati savjet, je li taj zahvat potreban. Poslije tretmana Vaš zubar obračunava troškove sa zdravstvenim osiguranjem, a Vi primete račun o Vašem dodatnom trošku. Ako Vam ispostavljeni račun nije jasan ili ako je usluga na kraju krajeva skuplja nego u predviđenom planu za troškove, obratite se Vašem osiguranju za savjet!

Samodoprinosi

Vaš samodoprinos za popravak zubi može i pored redovne njege zubi (nagrada knjižica) biti visok, iako možda već posjedujete bonus u visini od 30%. U tim slučajevima postoji mogućnost reguliranja na osnovu odredbe za naročito teške slučajeve. Ako imate niska primanja, trebali biste se raspitati kod Vašeg zdravstvenog osiguranja za tu odredbu. Eventualno će Vam se tada umanjiti Vaš dio nadoplate. Granice primanja za odredbu oslobađanja troškova, se svake godine definiraju iznova. Onaj ko prima socijalnu pomoć, pomoć za nezaposlene II (ALG II), ili pomoć za izobrazbu uvijek spada pod kategoriju „teški slučaj“.

Planirana mogućnost izbora za osiguranike zakonskog osiguranja, da od 2005.godine osiguraju privatno popravku zuba, nije uvažena. Zato svi oni koji su to privatno osigurali,

imaju posebnu moćnost raskida tog ugovora. Tako imate mogućnost da taj ugovor na kraju mjeseca raskinete, tj. da ga do kraja mjeseca uputite osiguranju. Važno: Ovo posebno pravilo o raskidu ugovora se odnosi samo na ugovore o privatnom osiguranju zuba, a ne važi za ugovore o dodatnom osiguranju.

Privatna zdravstvena osiguranja

U jednom privatnom osiguranju se svaki ugovor individualno sklapa. Ugovor može da se odnosi na samo kozmetičke zahvate, tako da Vam tad plaćaju npr. keramičke zubne krune. Mjesečna premija koju biste Vi u tom slučaju morali platiti bi bila prema tome jako visoka.

Popravak zuba u inostranstvu?

Često je popravak zuba u inostranstvu jeftiniji nego u Njemačkoj. Prije nego što se odlučite za popravak zuba u inostranstvu, dobro se informirajte, da li Vaše osiguranje snosi troškove popravke. Takođe razmislite i o tome, šta da radite ako popravak nije zadovoljavajući, te ako su dodatne popravke potrebne i ko snosi troškove u tom slučaju. U takvim slučajevima se jeftini popravak zuba u inostranstvu, može ispostaviti kao jako skup poduhvat. Razmislite takođe o tome, da li se takav poduhvat isplati, ako uračunate i putne troškove. Obraćamo Vam pažnju, da zubarski tretman može biti veliko zdravstveno opterećenje, tako da Vam savjetujemo, da radi nekoliko stotina eura, ne poduzimate više zubarskih zahvata u kratkom vremenskom roku.

5. U bolnici

Izbor odgovarajuće bolnice

Vaš liječnik odlučuje, morate ili nemorate li za liječenje bolesti ili radi operacije u bolnicu. Kao osiguranik obveznog zdravstvenog osiguranja samo Vas mogu uputiti u javne bolnice. To npr. mogu biti i medicinski centri fakulteta. Usluge u privatnim klinikama- klinike koje po § 108 SGB V nisu dozvoljene- za te osiguranike nisu moguće. Vaš liječnik će Vas po naredbi za liječenje u bolnici uputiti u dvije najbliže bolnice Vašeg stambenog prebivališta. Ako se odlučite ipak za treću bolnicu eventualno sami snosite dodatne troškove. U tom slučaju razgovarajte s Vašim liječnikom i s Vašim osiguranjem. Također napomenite eventualne religiozne osobitosti ili želje.

Lječnička odredba: Uputa u bolnicu

Vaš kućni liječnik ili specijalist Vas upućuje u bolnicu. Ispunjenu uputnicu morate priložiti bolnici. Za neke operacije ne morate više ostati u bolnici danima ili tjednima. Neke operacije se izvršavaju ambulantno ili u praksi specijalista. To znači, da poslije operacije možete istog dana biti otpušteni iz bolnice. Duži boravak u bolnici se naziva «stacionaran boravak».

Ugovor sa bolnicom

Za uputu za stacionirani boravak u bolnici, sklopit ćete pismeni ugovor. Obvezno zdravstveno osigurani nemoraju plaćati troškove unaprijed. Bolnica direktno obračunava sa zdravstvenim osiguranjem. Jedino materijalno opterećenje koje Vas očekuje, je doplata u visini od 10 Eura po danu. Ali i tu doplatu samo plaćate za prvih 28 dana kalendarske godine. Obvezno zdravstveno osiguranje(GKV) samo snosi troškove za medicinsko potrebne poduhvate, paušalu za smještaj i hranu. Ako u ugovoru navedete posebne želje, kao npr. liječenje kod glavnog odgovornog liječnika, smještaj u jednokrevetnoj sobi, onda ove troškove morate sami snositi. Vaše zdravstveno osiguranje ne snosi tu vrstu troškova. Eventualno ste osigurani preko dodatnog privatnog zdravstvenog osiguranja. U tom slučaju se preporučuje dostava potvrde privatnog zdravstvenog osiguranja bolnici. Ako ste privatno zdravstveno osigurani također je moguće da veći dio troškova morate uplatiti unaprijed.

Ugovor sa bolnicom samo potpišite ako ga u potpunosti razumijete. Posavjetujte se sa prijateljima ili poznanicima koji dobro govore njemački jezik. Postavljajte pitanja dok Vam nije sve jasno i u svakom slučaju uzmite si kopiju.

Što je potrebno za boravak u bolnici?

Postoji red stvari koje morate priložiti za vrijeme boravka u bolnici.

Tu spadaju i razni dokumenti kao npr.:

- *Magnetska kartica zdravstvenog osiguranja*
- *Uputa za bolnicu*
- *Osobna karta ili putovnica*
- *Iskaznice cijepljena, iskaznica krvne grupe, iskaznica alergija*
- *Čitava dokumentacija o Vašem zdravstvenom stanju (slike rentgena, laboratorijske nalaze, lista medikamenata koje redovno koristite)*
- *Po mogućnosti dokumente Vašeg zadnjeg boravka u bolnici*
- *Po mogućnosti dan i mjesto zadnje operacije, kao i ime odgovornog liječnika*
- *Po mogućnosti uvjerenje dodatnog privatnog osiguranja za preuzimanje troškova*

Dodatno su Vam potrebne i osobne stvari, kao npr.:

- *Higijenski artikli*
- *Pidžama/ Spavaćica*
- *Ogrtač*
- *Papuče*
- *Ručnike*
- *Po potrebi naočare*
- *Lijekove*
- *Donje rublje*
- *Dnevnu garderobu*
- *Brojeve telefona od familije i prijatelja*
- *Ime, adresu i broj telefona kućnog liječnika*
- *Stvari za slobodno vrijeme: radio sa slušalicama, knjige, novine, časopise*

- *Štitnik za uši i naočale za spavanje, ukoliko imate lagani san i ležite u sobi sa više osoba*
- *Malo novca*

Ostavite veći dio novca i vrijedne stvari kod kuće. Također se ne preporučuje da nosite mobilni telefon sa sobom u bolnicu.

Anamneza

Prije početka podhvata vodite opširni razgovor sa liječnikom bolnice. Kroz razgovor liječnik će ustanoviti Vaše zdravstveno stanje i povijest Vaše bolesti. Budite otvoreni i iskreni u razgovoru o Vašem zdravlju. Napomenite sve zdravstvene poteškoće. Liječnik bolnice nije uvijek upoznat sa Vašim zdravstvenim stanjem, kao što je Vaš kućni liječnik. Budite iskreni, iako su Vam neki odgovori eventualno nezgodni (primjer pušenje)! Liječnik bolnice, Vaš kućni liječnik kao i čitavo medicinsko osoblje podliježu obvezi šutnje. Bez Vašeg odobrenja, njemu je zabranjeno da proslijedi informacije o Vašem zdravstvenom stanju trećim osobama. Iz tog razloga je važno, da ga informirajte, kome smije dati informacije o Vašem zdravstvenom stanju (Vašem bračnom partneru, obitelji, prijateljima?), i koga da nazove u hitnim slučajevima.

Redovni pregledi

Boravci u bolnici i priprema operacije nose sa sobom red pregleda. Pregledi su bitni, da bi liječnik mogao što temeljitije ustanoviti sliku Vašeg zdravstvenog i bolesničkog stanja. Redovni pregledi su praćeni s vađenjem krvi, rentgen-snimajnjima, EKG za pregled srca i ultrazvuk za pregled unutrašnjih organa. U tu kategoriju također spadaju CT i magnetska tomografija. Eventualno su neki pregledi neugodni ali su u isto vrijeme bezopasni.

Ako Vam predstoji operacija, tjednima prije će Vam često vaditi krv. U hitnom slučaju tokom operacije se Vaša krv, ukoliko bi to za Vas bilo potrebno mogla upotrijebiti.

Informacije prije operacije i dužnosti liječnika

Prije podhvata liječnik Vas opširno mora informirati o mogućnostima i rizicima koji se neposredno vežu uz planirani zahvat. Dobro ga saslušajte, postavljajte pitanja i dozvolite, da Vam sve temeljito objasni. Zamolite liječnika da Vam sve objasni jednostavno i razumljivo. Pitajte za objašnjenje terminologije koju ne razumijete! Najzad morate potpisati suglasnost za operaciju. Dobro pročitajte suglasnost i samo potpišite to što ste i razumijeli!

Ako Vi ili osoba koja Vas prati na lječnički termin ne razumije dovoljno njemački jezik, zahtjevajte tumača. Bolnice su u većini slučajeva po Vašem zahtjevu suglasne da pozovu tumača. Ako je tumač potreban, da bi Vi razumijeli objašnjenje prije operacije, klinika snosi troškove prijevoda.

Prije operacije potrebne su razne pripreme. Moguće je npr. da se moraju brijati područja tijela koja se operiraju. Da bi se što bolje pripremili, upitajte Vašeg liječnika za savjete.

Za vrijeme operacije se nalazite pod narkozom. Postoje dvije vrste narkoze. Lokalna, koja djeluje samo na jedan dio tijela i opća narkoza koja Vas vodi do dubokog sna. Za narkozu je zadužen anesteziist. Prije narkoze, anestezista će sa Vama voditi razgovor o prijemu narkoze. Ako se bojite narkoze ili se brinete, recite mu Vaše brige. Anestezista Vam može možda oduzeti Vaš strah i brige, ako Vam objasni postupak narkoze.

Ako se operirate ambulantno i poslije zahvata direktno možete kući, važno je da znate, kako da se pripremite prije operacije i kako da se ponašate poslije toga. Za uspjeh operacije veoma je važno, da sve dobro razumijete i da se pridržavate savjeta lječnika.

Također to važi za informacije i savjete koje primete prije stacionarne operacije. Zapamtite od kada ne smijete jesti i piti. Veoma je važno da se pridržavate tih uputa, jer inače može doći do teških komplikacija.

Ako poslije operacije imate jake bolove, odmah to prijavite medicinskom osoblju.

Svakodnevnicu u bolnici

U bolnici lječnici i medicinsko osoblje pokušavaju otkriti bolesti, liječiti i spriječiti daljnje poteškoće, olakšati zdravstvene poteškoće ili pomoći pri porođaju. Pored toga se brinu za Vaš smještaj i ishranu. To znači, da ne morate nositi sa sobom posteljину. Vaša obitelj naravno može doći u posjetu, ali nemoraju Vam donositi hranu u bolnicu. U bolnici

dobijate svakodnevno hranu. Ako imate posebne želje, npr. ako ne jedete meso, recite to na prijemu u bolnici liječniku ili medicinskoj sestri. Također recite medicinskom osoblju ako neke prehrambene proizvode ne jedete iz vjerskih razloga. Nakon toga oni će obratiti pažnju na to. Važno je, da se informirate, što možete pojesti od hrane koju Vam donese obitelj u bolnicu, a da ne škodi Vašem brzom ozdravljenju. Hrana u bolnicama je izmjerena i dovoljna.

Za vrijeme Vašeg boravka u bolnici, mnogo ljudi će biti oko Vas. Tu je npr. medicinsko osoblje: Glavni liječnik odjeljenja, kojeg će te najvjerojatnije rijetko vidjeti, liječnik odjeljenja, liječnički asistenti, medicinske sestre i njegovatelji. Naravno tu se nalazi i osoblje za čistoću i suradnici iz kuhinje. Njih će te međutim rijetko vidati. Moguće je da je u Vašoj bolnici zaposlen i svećenik ili socijalni radnik.

Liječnici Vas svakodnevno posjećuju. To Vam nudi priliku da postavljate pitanja za Vaše liječenje i Vaš oporavak. U slučaju da je liječnički tim pod stresom i da nemaju dovoljno vremena za Vas, nemojte im zamjeriti. Kao i bolničarke i liječnici su često pod stresom ili pritiskom rada. Često rade preko vremena, imaju veliki broj pacijenata i moraju misliti na više stvari istovremeno.

Možda Vam je neugodno, da se za vrijeme vizite razgovara o Vašem zdravstvenom stanju pred osobama koje su s Vama u sobi ili pred studentima medicine. Možda i ne želite

da Vas pregledaju pred očima drugih. U tim slučajevima je veoma važno, da to kažete. U mnogim bolnicama postoji mogućnost, da Vas pregledaju odvojeno. Činjenica je, da to zadržava liječnika, međutim Vi imate puno pravo na to.

Ako ste smješteni u višekrevetnoj sobi, možete dobiti probleme sa nesanicom. Kako Vam drugi pacijent ne bi ometao san, trebalo bi da ponesete naočare za spavanje i vatu za uši. U bolnicama dan rano počinje. Svi pacijenti se rano bude i u većini slučajeva u to doba još nemaju apetit za doručak. Nažalost se ta činjenica ne da promjeniti, jer medicinsko osoblje i liječnici moraju postići sve termine za taj dan.

Možda ćete poslije operacije primiti veliki broj posjete. Ako se Vi radujete toj posjeti, onda to može utjecati na brže ozdravljenje. Ali prije nego što mama, tata, baka, djed, rođak, prijatelji i Vaš nogomentski klub dođu u posjetu, pomislite na tri stvari: Kao prvo, primite samo toliko gostiju koliko možete i podnijeti a da Vam ne smeta. Ako ste umorni ili slabi pošaljite goste kući! Glavni cilj je Vaš brzi oporavak i ozdravljenje! Kao drugo: Vaša posjeta treba da se pridržava označenih vremena za posjetu. I kao treće: Nemojte zaboraviti Vašeg susjeda koji sa Vama djeli sobu. Možda je tek operiran i potrebno mu je puno mira. Ako ste u stanju da možete hodati, najbolje je, da s posjetom napustite sobu i prošetate hodnikom, kroz park klinike ili posjetite kafeteriju.

Otpust iz bolnice

Prije nego što napustite bolnicu, treba da se informirajte kada trebate doći na ponovni pregled. Moguće je, da za daljno liječenje morate još jednom doći u bolnicu. Možda trebate koristiti određene lijekove ili posebnu dijetalnu ishranu. Eventualno morate često na preglede kod liječnika ili se možda i ne smijete puno kretati. Saslušajte savjete liječnika i ako Vam je nešto nejasno, slobodno pitajte za objašnjenje!

Lječnik će Vašem kućnom liječniku predati pismo, tako da ovaj posjeduje glavne informacije o Vašem boravku u bolnici.

6. Javna zdravstvena služba

Pored ambulantne medicinske obskrbe (većinom kod liječnika) i stacionirane obskrbe (u bolnici) u Njemačkoj postoji još treći temelj zdravstvenog sustava: Javna zdravstvena služba. Te službe se nalaze ili u regionalnim općinama grada ili su ipak svrstane u zdravstvenu ustanovu grada (Gesundheitsamt). Rukovodnik regionalne općine određuje tko u njegovoj oblasti preuzima određene funkcije. Najvjerojatnije s Javnom zdravstvenom službom nećete imati više kontakta nego sa liječnicima. Ipak, Javna zdravstvena služba obrađuje bitne zadatke.

Svaka pokrajina za sebe određuje obim rada Javne zdravstvene službe. U sljedećem će se iz tog razloga samo navesti primjeri koji su važni za migrante.

Prije upisa u školi, svako dijete obavezno podliježe liječničkom pregledu u kojem se ocijenjuje, je li dijete u dobrom fizičkom i psihičkom stanju za pohađanje škole. Često ti pregledi spadaju u oblast Javne zdravstvene službe. U slučaju dijagnoze, da dijete ima smetnje u razvijanju, Javna zdravstvena služba Vam nudi savjete za mogućnosti potpomaganja.

Ako su Vam potrebne informacije o cijepljenju, Javna zdravstvena služba je pored kućnog liječnika najpogodniji razgovorni partner. Neke vrste cijepljenja čak podliježu obimu rada te institucije. Nastupe li prenosne bolesti, Javna zdravstvena služba se brine da ne dođe do proširenja bolesti u okolini oboljelog. Tko poslovno ima dodira sa prehrambenim proizvodima, obavezan je prije prijema rada izvršiti liječnički pregled poslije kojeg prima potvrdu o zdravstvenom stanju. Hendikepirani ljudi ovdje također mogu potražiti savjet. Ljudi sa psihičkim poteškoćama ili njihova bližnja obitelj imaju mogućnost potražiti savjet kod socijalno- psihijatrijske službe.

Javna zdravstvena služba Vam također nudi pomoć u konfliktnim situacijama za vrijeme trudnoće. Ovdje će te dobiti potvrdu koja Vam je potrebna prije abortusa ili adresu o ustanovama koja izdaje gore navedene potvrde. Socijalno ugrožene obitelji ovdje mogu podnijeti zahtjev za snošenje troškova za prvu opremu novorođenog.

Javna zdravstvena služba se osim toga i brine o zdravstvenoj obskrbi manjina i zapostavljenih osoba. U kooperaciji sa socijalnim ustanovama liječnici posjećuju po potrebi i obitelji u domu. Kao i svi drugi liječnici i oni podliježu obvezi šutnje. Na kraju krajeva, u Javnoj zdravstvenoj službi dobit ćete sve informacije o njemačkom zdravstvenom sistemu i mnogobrojnim drugim zdravstvenim temama. Ime savjetnika, točnu odredbu obima rada i radna vremena saznat ćete preko općinske ili gradske ustanove.

7. Što učiniti u hitnom slučaju?

Hitni slučaj nastupa u momentu kada bolest ili ozljeda zahtjeva neposrednu liječničku intervenciju. Hitna pomoć je i potrebna kod visoke temperature, lomova, jakih krvarenja, nedostatka zraka, trovanja ili kod nesvjestice.

U situacijama koje smatrate opasnom po život odmah zovite hitnu pomoć. Pacijenta će što brže odvesti u bolnicu. Po potrebi, već će ga na putu prema bolnici liječnički oskrbiti. Ne treba se šaliti s drugim povrijedama, kao što su npr. lomovi kostiju ili ozljede glave. I u tom slučaju pacijent treba što prije u bolnicu.

Telefonski broj za hitnu pomoć na području čitave SR Njemačke je 112.

Preporučuje se, da si zalijepite ovaj broj na telefon. U panici je moguće da brzo zaboravite ovaj broj. Za vrijeme telefonskog razgovora pokušajte biti mirni. Ako tada reagirate panično nikome niste pomogli. Mirno i jasno objasnite gdje se nalazi pacijent, što se desilo i u kakvom se stanju nalazi. Dobro saslušajte pitanja i odgovorite što jasnije.

Ako ste Vi ili Vaše dijete samo bolesni, možete posjetiti kućnog ili dječijeg liječnika. Ako niste u stanju napustiti kuću, zamolite za kućni posjet liječnika. Ako preko vikenda ili srijedom poslije podne, Vaš liječnik nije dostupan, potražite u

lokalnom dnevnom listu koji liječnik se nalazi u hitnoj službi i nazovite ga odmah. Obično postoji i jedna centrala gdje možete da nazovete ili čak i jedna klinika hitne pomoći.

Ako je situacija akutna, da nemate vremena potražiti liječnika, savjetujemo da što prije odvezete bolesnu ili ozlijeđenu osobu u hitnu ambulantu bolnice u Vašoj blizini. Pacijent će na licu mjesta medicinski biti oskrbljen. Ako slutite, da bi se pacijent prije Vašem vlastitom transportu mogao dodatno ozlijediti, najbolje je da nazovete telefonski broj 112 bolnička kola.

Uvijek je dobro znati kako drugom pružiti prvu pomoć. Pogotovo ako imate obitelj. Djeca su jako radoznala i još nisu u stanju procijeniti opasnosti. Ako ne pazite, dijete se veoma brzo može spržiti, nešto otrovno progutati ili pasti s bicikla. U tim situacijama je veoma važno znati, što možete sami poduzeti prije nego što zovete profesionalnu pomoć. U tečajevima za prvu pomoć to možete naučiti. Ti tečajevi se nude preko udruga i ustanova obrazovanja.

Adrese za dalje informacije

1. Savezne zdravstvene ustanove

Bundesministerium für Gesundheit und Soziale Sicherung (BMGS)

Referat Information, Publikation, Redaktion

Postfach 500 / 53105 Bonn

www.bmgs.bund.de

Das BMGS bietet einen telefonischen

Informationsdienst zu folgenden Themen:

Pflegeversicherung:

Tel. 0800 15 15 15 8

Krankenversicherung:

Tel. 0800 15 15 15 9

Behinderungsfragen:

Tel. 0800 15 15 15 2

Krebsinformationsdienst KID

Deutsches Krebsforschungszentrum

Im Neuenheimer Feld 280

69120 Heidelberg

Tel. (06221) 42 28 90

KID-Telefon (06221) 41 01 21

Mo. – Fr. 8 – 20 Uhr

Brustkrebstelefon

Tel. (06221) 42 43 43

Mo. – Fr. 8 – 12 Uhr

Informationsdienst Krebsschmerz:

Tel. (06221) 42 20 00

Mo. – Fr. 12 – 16 Uhr

Fatigue-Telefon

Tel. (06221) 42 43 44

Mo., Mi., Fr. 16 – 19 Uhr

Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung (BZgA)

Ostmerheimer Straße 220 / 51109 Köln

www.bzga.de

BZgA-Beratungstelefone:

Sprechzeiten:

Mo - Do: 10 - 22 Uhr u. Fr - So: 10 - 18 Uhr

Telefonberatung zu HIV und Aids:

Tel. 01805 555 444

(z. Zt. 12 Cent pro Min. bundesweit)

Infotelefon zur Suchtvorbeugung:

Tel. (0221) 89 20 31

Telefonberatung zur Raucherentwöhnung:

Tel. 01805 31 31 31

(z. Zt.: 12 Cent pro Min. bundesweit)

Infotelefon zu Essstörungen:

Tel. (0221) 89 20 31

Infotelefon zur Glücksspielsucht:

Tel. 01801 37 27 00

(z. Zt.: 4,6/2,5 Cent pro Min. bundesweit)

BZgA/DSO Infotelefon Organspende:

Tel. 0800 90 40 400

(abweichende Sprechzeiten:

Mo - Do: 9 - 18 Uhr u. Fr. 9 - 16 Uhr)

Bernhard-Nocht-Institut für Tropenmedizin

Bernhard-Nocht-Str. 74 / 20359 Hamburg

www.bni.uni-hamburg.de

Tel. (040) 428 18 0 / Fax (040) 4 28 18 400

(Beratung kostenpflichtig)

**Fit for Travel - Informationsdienst für
Reisemedizin und Tropenkrankheiten**

Ludwig Maximilians Universität München
Abteilung für Infektions- und
Tropenmedizin
Leopoldstraße 5 / 80802 München
www.fit-for-travel.de

2. Zubari/ljekari i udruženje apotekara

Bundesärztekammer

Arbeitsgemeinschaft der deutschen
Ärzttekammern
Herbert-Lewin-Platz 1 / 10623 Berlin
www.bundesaerztekammer.de
Tel. (030) 4004 56 0 / Fax (030) 4004 56 388
Arztsuche über:
www.arzt.de/Arztsuche/index.html

**Bundesvereinigung Deutscher
Apothekerverbände (ABDA)**

Jägerstraße 49/50 / 10117 Berlin
www.abda.de - www.aponet.de
Tel. (030) 400 04 0 / Fax (030) 400 04 598

Kassenärztliche Bundesvereinigung

Herbert-Lewin-Platz 2 / 10623 Berlin
www.kbv.de
Tel. (030) 40 05 0 / Fax (030) 40 05 1093

Bundeszahnärztekammer

Arbeitsgemeinschaft der deutschen
Zahnärztekammern e.V.
Chausseestraße 13 / 10115 Berlin
www.bzaek.de
Tel. (030) 400 05 0 / Fax (030) 400 05 200
(Zuständige Landes Zahnärztekammer bitte
erfragen)

3. Zdravstvena osiguranja: Nositelji zakonskih obaveznih zdravstvenih osiguranja

**Arbeitsgemeinschaft der Spitzenverbände
der Krankenkassen**

Die Leitung wechselt jährlich zwischen
den einzelnen Spitzenverbänden der
Krankenkassen
(Adressen siehe unten)
www.g-k-v.com

BKK Bundesverband

Kronprinzenstraße 6 / 45128 Essen
www.bkk.de
Tel. (0201) 179 14 65
Fax (0201) 179 10 14

AOK Bundesverband

Kortrijker Str. 1 / 53227 Bonn
www.aok.de
Tel. (0228) 843 - 0 / Fax (0228) 843 - 502

**Bundesverband der landwirtschaftlichen
Krankenkassen (BLK)**

Weißensteinstr. 70-72 / 34131 Kassel
www.lsv.de
Tel. (0561) 93 59 102 / Fax (0561) 93 59 140

**Verband der Angestellten-Krankenkassen
e.V.**

AEV - Arbeiter-Ersatzkassen-Verband e.V.
Frankfurter Straße 84 / 53721 Siegburg
www.vdak.de
Tel. (02241) 108 - 0 / Fax (02241) 108 - 248

Bundesknappschaft

Pieperstr. 14 - 28 / 44789 Bochum
www.bundesknappschaft.de
Tel. (0234) 304 - 0 / Fax (0234) 304 - 53 050

IKK Bundesverband

Friedrich-Ebert-Straße
51429 Bergisch Gladbach
www.ikk.de
Tel. (02204) 44 0 / Fax (02204) 44 185

See-Krankenkasse

Reimerstwierte 2 / 20457 Hamburg
www.seekasse.de
Tel. (040) 36 137 -0 / Fax (040) 36 137 -770

4. Neovisne saveze za pacijente i potrošače

Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

Markgrafenstraße 66 / 10969 Berlin
www.vzbv.de
Tel. (030) 25 800 0

Bundesarbeitsgemeinschaft Erste Hilfe

Carstennstraße 58 / 12205 Berlin
www.bageh.de
Tel. (030) 85 404 367 / Fax (030) 85 404 483

**Bundesarbeitsgemeinschaft der
PatientInnenstellen (BAGP)**

Gesundheitsladen München e.V.
Auenstraße 31 / 80469 München
www.patientenstellen.de
Tel. (089) 76 75 51 31 / Fax (089) 725 04 74

Allgemeiner Patienten-Verband e.V.

Bundespatientenstelle
Postfach 1126 / 35001 Marburg
www.patienten-verband.de
Tel. (06421) 6 47 35

**Deutsche Arbeitsgemeinschaft
Selbsthilfegruppen**

Friedrichstr. 28 / 35392 Gießen
www.dag-selbsthilfegruppen.de
Tel. (0641) 994 56 12 / Fax (0641) 994 56 19

Deutsches Grünes Kreuz e.V.

Im Kilian - Schuhmarkt 4 / 35037 Marburg
www.dgk.de
Tel. (06421) 29 30 / Fax (06421) 2 29 10

Sozialverband VdK Deutschland e.V.

Wurzerstraße 4 / 53175 Bonn

www.vdk.de

Tel. (0228) 82 09 30 / Fax (0228) 82 09 343

BAG Selbsthilfe

Kirchfeldstr. 149 / 40215 Düsseldorf

www.bagh.de

Tel. (0211) 31 00 60 / Fax (0211) 31 00 648

Bundesarbeitsgemeinschaft Mehr

Sicherheit für Kinder

Heilsbachstr. 13 / 53123 Bonn

www.kindersicherheit.de

Tel. (0228) 28980855 / Fax (0228) 28980860

Tel. (0228) 688 34 34 (Kindertelefon)

Sozialverband Deutschland e.V. (SoVD)

Stralauer Str. 63 / 10179 Berlin

www.sovd-bv.de

Tel. (030) 72 62 22 0

Fax (030) 72 62 22 311

5. Zdravstvene političke ustanove za migrante

**Arbeitskreis Migration und öffentliche
Gesundheit**

c/o Beauftragte der Bundesregierung für
Migration, Flüchtlinge und Integration

11017 Berlin

www.integrationsbeauftragte.de

[www.infodienst.bzga.de/migration/index.
htm](http://www.infodienst.bzga.de/migration/index.htm)

Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

Königstr. 6 / 30175 Hannover

www.ethno-medizinisches-zentrum.de

www.bkk-promig.de

www.interkulturelle-suchthilfe.de

Tel. (0511) 16841020 / Fax (0511) 168457215

**Bayerisches Zentrum für Transkulturelle
Medizin e.V.**

Sandstraße 41, Rgb. / 80335 München

www.bayzent.de

Tel. (089) 54 29 06 65 / Fax (089) 5 23 69 78

**Deutsch-Türkische Gesellschaft für
Psychiatrie, Psychotherapie und
psychosoziale Gesundheit (DTGPP) -
Dr. E. Koch**

Psychiatrisches Krankenhaus Marburg

Capeller Str. 98 / 35039 Marburg

www.dtgpp.de

Tel. (06421) 404-304 oder -411

Fax (06421) 404-431

Türkisch-Deutsche Gesundheitsstiftung e.V.

Türk-Alman Sağlık Vakfı

Friedrichstr.13 / 35392 Gießen

www.trd-online.de

Tel. (0641) 9661 160 / Fax (0641) 9661 1629

Institut für transkulturelle Betreuung e.V.

Am Listholze 31A / 30177 Hannover
www.itb-ev.de
Tel. (0511) 590 920 0 / Fax (0511) 590 920 10

**Deutsch-Türkische Mediziner-Gesellschaft
e.V. (DTM)**

Schmiedestr. 31 / 30159 Hannover
www.dtmev.de
Tel. (0511) 235 23 04 / Fax (0511) 235 23 66

**Referat Transkulturelle Psychiatrie der
Deutschen Gesellschaft für Psychiatrie,
Psychotherapie und Nervenheilkunde
(DGPPN) – Prof. Dr. W. Machleidt**

Medizinische Hochschule Hannover
Carl-Neuberg-Str. 1 / 30625 Hannover

6. Udruženja slobodne dobrovoljne njege

**Deutsches Rotes Kreuz e. V.(DRK)
Generalsekretariat**

Carstennstr. 58 / 12205 Berlin
www.drk.de
Tel. (030) 854 04 0 / Fax (030) 854 04 450

**Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in
Deutschland e. V.**

Hebelstrasse 6 / 60316 Frankfurt am Main
www.zwst.org
Tel. (069) 944 37 10 / Fax (069) 49 48 17

**Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e.V.
(AWO)**

Oppelner Str. 130 / 53119 Bonn
www.awo.org/pub
Tel. (0228) 66 85 0 / Fax (0228) 66 85 209
Tel. (0228) 66 85 249 Fachbereich Migration

**Diakonisches Werk der EKD e. V. -
Pressestelle**

Reichensteiner Weg 24 / 14195 Berlin
www.diakonie.de
Tel. (030) 830 01 130 / Fax (030) 830 01 135

Deutscher Caritasverband e.V.

Karlstr. 40 / 79104 Freiburg
www.caritas.de
Tel. (0761) 200 0 / Fax (0761) 200 743
Tel. (0761) 200 370 (Büro für Migration)

Der Paritätische Wohlfahrtsverband

Oranienburger Str. 13-14 / 10178 Berlin
www.paritaet.org
Tel. (030) 2 46 36 0 / Fax (030) 2 46 36 110

„Ruka u ruci“ za Vaše zdravlje

Mi se zahvaljujemo brojnim naučnicima, stručnjacima i institucijama, koji su surađivali pri izradi ovog Putokaza kroz njemački zdravstveni sistem, namjenjenog Vama.

Pri izradi sadržaja, stručnim procjenama, korekturi radova i davanju savjeta, su nam pomogli sljedeći stručnjaci:

Prof. Dr. Gisela Charlotte Fischer (Mitglied des Sachverständigenrats zur Begutachtung der Entwicklung im Gesundheitswesen) • Dr. Dorothea Grieger (BMFSFJ) • Prof. Dr. Wielant Machleidt, Prof. Dr. Siegfried Geyer, Dr. Thomas Schneller (Medizinische Hochschule Hannover) • Prof. Dr. Joachim Gardemann (Humanitarian Assistance Competence Center, Fachhochschule Münster) • Dr. Yasar Bilgin (Türkisch-Deutsche Gesundheitsstiftung e.V. Gießen) • Dr. Gerhard Pallasch (Gesundheitsamt Stade) • Cornelia Petzold, Dirk Cremer (Gesundheits-, Veterinär-, und Lebensmittelüberwachungsamt Bielefeld) • Dr. Angelika Schammert-Prenzler, Dr. Thorsten Sueße (Team Sozialpädiatrie und Jugendmedizin der Region Hannover) • Dr. Claus Weth MPH, Monika Brosda, Karim Mashkooi, Dr. Dagmar Schwarte (Gesundheitsamt Münster) • Dr. Constanze Lämmer (Kinderärztin) • Ines Krahn, Dr. Uta Sosada, Dr. Eberhard Höfer, Ulrich Wöhler, Barbara Benthin (Fachbereich Gesundheit und Soziales Hildesheim) • Bärbel Bächlein, Angelika Maasberg (LVG Niedersachsen e.V.) • Traudel Schliekau (Landesjugendamt Niedersachsen) • Annegret Grewe (Integrationsbeauftragte Stadt Bielefeld) • Angelika Riedrich, Tatjana Trembatsch (DRK Bielefeld) • Cornelia Neuman (Psychologische Frauenberatung Bielefeld) • Ursula Kuklinski-Schnare (Apothekerin) • Dr. Yüce Günay (Zahnärztin) • Andrea Katte (Hebamme) • Birgit Krauß (KVHS Hildesheim) • Dr. Hans Wolter (Stadtgesundheitsamt Frankfurt a. M.) • Virginia Wangare Greiner (Maisha e.V. Frankfurt) • Dr. Maria Gavranidou, Hubert Schiefer (Referat für Gesundheit und Umwelt München) • Jakob A. Funk, Melanie Spahn (NOVITAS Vereinigte BKK Duisburg) • Walter Begerad, Torsten Sothmann (BKK Continental Hannover) • Dr. Thomas Hegemann, Britta Lenk-Neumann (Bayrisches Zentrum für Transkulturelle Medizin) • Bettina Schumacher, Antje Steim (Kommunale Gesundheitskonferenz Duisburg) • Tanris Breitkopf (RAA / Büro interkulturelle Arbeit Essen) • Horst Heinemann (Büro Gesunde Stadt/ Gesundheitsamt Essen) • Werner Brayer, Karin Robben (Kinder- und Familienzentrumschnelsen Hamburg) • Ali Türk (ITB) • Dr. Matthias Wienold MPH, Tanja Hohmann, Ahmet Kimil (EMZ) • Mitarbeiter des BKK Bundesverbandes und der BKK Landesverbände

Za prijevod ovog Putokaza na različite jezike, odgovorne stručne osobe su bili:

Dr. Ayhan Özşahin, Dr. Serdar Aycan, Hatice Salman, Oya Erdügen Eran, Mert Ergüden, Ahmet Kimil, Taner Yüksel (Türkisch) • Alexey Milshteyn, Elena Görzen, Larissa Rost, Maxim Krüger (Russisch) • Murisa Adilovic-Berends, Bequir Dervishi, Sandra Lazeta, Brigitta Miskovic, Karolina Mamic, Dejan Djokic (Bosnisch / Kroatisch / Serbisch) • Robert Koami Akppli, Gesine Sturm (Französisch) • Dr. Matthias Wienold MPH, David Piper, Barbara Knabe, Veronica Maguire (Englisch) • Khaled Alzayed, Alhakam Alzayed (Arabisch)

| Bilješke

Bilješke

Zdravlje ruka u ruci

Njemački zdravstveni sistem spada još uvijek među najbolje na svijetu - ali ne i u najjednostavnije. Ne samo za ljude koji su upravo došli u Njemačku ili koji nisu tako dugo ovdje, je često teško razumjeti kako ovaj sustav funkcionira.

Nelako za odgovoriti je i samo pitanje da li i kako se možete zdravstveno osigurati. Ili, pak kada se pitate kome zapravo prvo otići ako ste vi ili neko iz obitelji bolesni? Trebate li prvo liječniku ili odmah u bolnicu? I ako liječniku, onda kojom zapravo?

Odgovore na ova pitanja Vam želimo dati kroz "Putokaz kroz njemački zdravstveni sustav".

Podrobnije o Putokazu možete pronaći u internetu, pod **www.bkk-promig.de**. Ovaj Putokaz je nastao u okviru inicijative od BKK, koja ima za cilj "Više zdravlja za sve". Daljnje informacije u vezi toga, pronaći ćete pod **www.bkk.de/mehr-gesundheit-fuer-alle**.

Herausgeber:
BKK Bundesverband
Kronprinzenstr. 6
45128 Essen

Tel.: 02 01/1 79-01
Fax: 02 01/1 79-10 00
www.bkk.de

